

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 24 hallituksen esityksestä laiksi kotieläintuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 15 päivänä lokakuuta 1993 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 206.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina maa- ja metsätalousministeri Martti Pura, kansliapäällikkö Reino Uronen, ylijohtaja Ilkka Ruska, neuvotteleva virkamies Paavo Mäkinen, maatalousneuvos Heimo Hanhilahti, maatalousneuvos Esko Juvonen, maatalousneuvos Seppo Hassinen ja ylitarkastaja Sirpa Karjalainen maa- ja metsätalousministeriöstä, ulkomaankauppaministeri Pertti Salolainen, kansliapäällikkö Matti Vuoria ja vanhempi hallitussihteeri Elise Pekkala kauppa- ja teollisuusministeriöstä, valtiovarainministeri Iiro Viinanen, budjettipäällikkö Raimo Sailas, budjettisihteeri Elina Selinheimo ja finanssisihteeri Irmeli Virtaranta valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Antti Satuli ulkoasiainministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Arja Manner oikeusministeriöstä, ylitarkastaja Pirkko Kovanen ja tullisihteeri Merja Sandell tullihallituksesta, tullineuvos Klas Stening tulliasiain neuvottelukunnasta, piiripäällikkö Juha Lehtinen Oulun maaseutuelinkeinopiiristä, tutkimuspäällikkö Juhani Pennanen kilpailuvirastosta, osastonjohtaja Keijo Hyvönen Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, puheenjohtaja Ola Rosendahl Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista, toimitusjohtaja Pekka Hämäläinen ja ulkomaankauppapäällikkö Lea Lastikka Elintarviketeollisuusliitosta, pääsihteeri Leena Simonen Suomen Kuluttajaliitosta, johtaja Osmo Laine Kaupan Keskusliitosta, toimitusjohtaja Timo Peltola Huhtamäki Oy:stä ja toimitusjohtaja Esko Lindstedt Cultor Oy:stä.

Esityksessä ehdotetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta annetun lain voimassaoloaikaan jatkettavaksi kahdella vuodella. Samalla ehdotetaan naudanlihantuotannon ja siipikarjanlihan-

tuotannon väliaikaiset luparajoitukset poistettaviksi.

Lisäksi kotieläintuotannon lupajärjestelmää ehdotetaan joustavoitettavaksi sallimalla lupien yhdistäminen ostettaessa toinen maatila kokonaisuudessaan taikka kotieläinrakennus ja pääosa maatilan pelloista sekä mahdollistamalla viljelijäin välinen yhteistoiminta tuotantolupien ja tuotanto-oikeuksien käytössä. Lupajärjestelmää ehdotetaan muutoinkin kevennettäväksi poistamalla työnkäyttöä koskevat edellytykset ja väljentämällä maatilalla asumista koskevia vaatimuksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 1994 talousarvioesitykseen. Ehdotettu lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

Valiokunta yhtyy hallituksen esityksessä esitettyyn kannanottoon, jonka mukaan kotieläintuotannon ohjaamisesta annetun lain säännökset ovat olleet omiaan estämään maatilatalouden ja sen rakenteen kehittymistä nykyistä tuotavampaan ja kilpailukykyisempään suuntaan. Esityksessä onkin ehdotettu voimassa olevaan lakiin eräitä muutoksia, joilla ohjausjärjestelmää joustavoitettaisiin karsimalla ja eräiltä osin lieventämällä luvan myöntämisen edellytyksenä olevia ehtoja. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi luvan siirtämistä ja lupien yhdistämistä koskevia säännöksiä.

Ottaen huomioon hallituksen esityksessä n:o 202 maidontuotannon kiintiöjärjestelmään ehdotetut muutokset valiokunta pitää tarpeellisenä, että luvan siirtämistä lievennettäisiin myös nyt kysymyksessä olevan lain vaikutuspiirissä olevilla tuotantoaloilla vastaavalla tavalla ja edellä esitettyä laajemmin. Valiokunta ehdottaakin joustavuuden lisäämiseksi erilaisissa omistuksen ja hallinnan vaihtumiseen liittyvissä tilanteissa, että valtioneuvostolle annettaisiin lain 11 §:ään otettavalla säännöksellä valtuus päättää niistä perusteista, joiden perusteella maaseutuelinkeinopiiri voisi myöntää lupia

muissa kuin ehdotuksen 9, 9 a ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Kotieläintalouden rationalisoinniseksi ehdotetaan myös, että tuotantosuunnan vaihtaminen olisi mahdollista valtioneuvoston vahvistamin perustein. Luvan tuotantosuunnan vaihtamiseen myöntäisi maaseutuelinkeinopiiri. Valtioneuvoston olisi perusteita vahvistaessaan otettava erityisesti huomioon kotieläintuotannon kehitys ja markkinatilanne.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin ja muutoksin.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

kotieläintuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotieläintuotannon ohjaamisesta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1305/90) 7, 9, 10 ja 11 §, 13 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 17 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentti sekä lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 9 a § seuraavasti:

6, 7, 9, 9 a ja 10 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

11 § (uusi)

Valtioneuvoston päätöksen perusteella myönnettävät luvat

Valtioneuvosto voi päättää, että *maaseutuelinkeinopiiri* saa myöntää laissa tarkoitetun luvan ennen 1 päivää tammikuuta 1996 muissakin kuin 9, 9 a ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa. Sanottu päätös tehdään tarvittaessa tammikuussa. Valtioneuvoston tulee tällöin ottaa huomioon kotieläintuotannon kehitys ja vallitseva markkinatilanne. Valtioneuvosto voi samalla määrätä, että lupia voidaan muissa kuin 9, 9 a ja

10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myöntää vain tietyin yhteismäärän puitteissa.

Valtioneuvosto määrää myös ne perusteet, joiden mukaan tuottajalle voidaan myöntää lupa tuotantosuunnan vaihtamiseen, ja ne perusteet, jotka ovat rehuomavaraisuuden osalta edellytyksenä luvan myöntämiselle tuotantosuunnan vaihtamisen yhteydessä. Lupa tuotantosuunnan vaihtamiseen voidaan myöntää kokonaan tai osittain. Luvan myöntää *maaseutuelinkeinopiiri*.

13, 16, 17 ja 28 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja S-L. Anttila, varapuheenjohtaja Iivari sekä jäsenet Järvilahti,

Kalli, Kohijoki, Koistinen, Koski, Lahikainen, Ollila, Polvinen, Pulliainen, Rajamäki, Rinne, Saario ja Westerlund.